ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลี้ยงโคเนื้อในตำบลสันทราย

อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายเฉลิมรัฐ ปียวาจากร

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ กฐิน ศรีมงคล ประธานคณะกรรมการ รองศาสตราจารย์ คุษฎี ณ ลำปาง กรรมการ รองศาสตราจารย์ คร.ไพบูลย์ สุทธสุภา กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติในการเลี้ยงโคเนื้อตำบลสันทราย อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลเศรษฐกิจและสังคมการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติในการเลี้ยงโคเนื้อตลอดจนปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็น เกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อในตำบลสันทราย อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 150 ราย โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมุติฐานใช้ค่าไคสแกวร์และค่าสหสัมพันธ์

ผลจากการวิจัยพบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 53.10 ปี จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนแรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 3.20 คน การถือครองที่ดินเฉลี่ย 12.62 ไร่ เกษตรกรได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อ ร้อยละ 54.0 มีการลงทุน เลี้ยงโคเนื้อเฉลี่ย 44,800 บาท รายได้จากการขายแม่พันธุ์โคเนื้อเฉลี่ย 20,168 บาท รายได้จาก การเลี้ยงโคเนื้อหนุ่มเฉลี่ย 15,187.50 บาท รายได้จากการขายมูลโคได้ 2,319.44 บาท คะแนน เฉลี่ยด้านความรู้เท่ากับ 12.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.59 ส่วนการปฏิบัติคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 29.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.48

การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติในการเลี้ยงโคเนื้อในตำบลสันทราย อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามคำแนะนำ ของเจ้าหน้าที่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ส่วนแรงงานในครัวเรือน, การติดต่อกับเจ้าหน้าที่กรมปศุ สัตว์,การถือครองที่ดินและการกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรการมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติ ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% ส่วนการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ไคสแควร์ พบว่า สถานภาพตำแหน่งผู้นำทางสังคมมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ที่ ระดับความเชื่อมั่น 99%

ปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในการเลี้ยงโคเนื้อพบว่าเกษตรกรขาดการ รวมกลุ่มและขนาดโคเนื้อไม่ได้ตามมาตรฐานจึง ถูกพ่อค้าคนกลางกคราคาส่วนข้อเสนอแนะจาก ผลการวิจัย อยากให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมปศุสัตว์เข้ามาจัดระบบในการซื้อขายโคเนื้อให้เป็นระบบ มาตรฐานและมีการประกันราคาขั้นต่ำ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมานิยมเลี้ยงโคเนื้อเพื่อ เป็นเศรษฐกิจของชุมชน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title Factors Affecting Beef Cattle Raising in San Sai Sub-

district, Phrao District, Chiang Mai Province

Author Mr.Chalermrat Piyawajakorn.

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Katin Srimongkol Chairperson Assoc. Prof. Dusdee Na Lampang Member Assoc. Prof. Dr. Paiboon Suthasupa Mermber

Abstract

The purposes of this study, Factors Affecting Beef Cattle Raising in San Sai Sub-district, Phrao District, Chiang Mai Province, were (1) to examine personal, economic, and social basic information concerning farmers' beef cattle raising, and (2) to determine factors related to beef cattle raising, including problems, obstacles, and suggestions of beef cattle raising. The samples used in this study were 150 farmers raising beef cattle in Sansai sub-district, Phrao district, Chiang Mai province. An interview form was used for data collection. Data were statistically analyzed by percentage, mean, standard deviation, chi-square, and correlation.

The results revealed that the samples' average age was 53.10 years old. They completed grade 4, had 3.20 working members in the family, and owned 12.62 rais of land. 54.0% of the farmers were trained by Livestock Department officials on beef cattle raising, and they invested 44,800 baht to raise beef cattle. The incomes from selling breeders, young beef cattle, and dunk were 20,168, 15,187.50, and 2,319.44 baht respectively. The average score of knowledge was 12.83 % with a standard deviation of 1.59, and the average performance was 29.97 % with a standard deviation of 2.48.

Hypothesis testing results of raising beef cattle performances in San Sai subdistrict, Phrao district, Chiang Mai province by using correlation showed that age of the farmers correlated with performances according to the officials' guidance at the 95% level of significance, and at the 99% level of significance for working members in the family, livestock department officials clients' credit of bank agriculture and agricultural cooperative, owning real estate. The results of hypothesis testing using chi-square revealed that social leader status correlated with performances according to the officials' guidance at the 99% level of significance.

Problems and obstacles concerning beef cattle raising performances were that the farmers lack cluster formation, and the price was forced down by middlemen since the sizes of beef cattle did not meet the standard. Suggestions were that livestock extension officials should establish standard system of beef cattle trading, and develop price support system in order to motivate farmers to raise beef cattle for the sake of community economy.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved